

ПЕТИМА БРАТЯ И ЕДНА СЕСТРА

Превод от руски: Дона Минчева, 1981

chitanka.info

Имало едно време петима братя и една сестра. Обичали братята своята сестра повече от живота си.

Омъжили я те, ала тя скоро овдовяла и останала самичка с двамата си сина. Прибрали братята овдовялата си сестра заедно със синовете ѝ в къщата си и така треперели над нея и я гледали, че тя не чувствува загубата на стопанина си, не знаела що е нужда, всичко си имала доволно — и дрехи, и ядене.

Само снахите ѝ завиждали и се ядосвали, че техните мъже толкова обичат и глезят сестра си.

А щом завистта веднъж заседнала в душите им, те почнали да мислят само за едно — как да всеят раздор между братята и сестрата. Взели да клеветят вдовицата ту в едно, ту в друго, но не успели да скарат братята със сестрата — обичат си я те и това си е.

Веднъж снахите вмъкнали в обора най-хубавия бивол, който братята най-много обичали, и го заклали. Излезли след това и казали на братята:

— Знаете ли какво е направила вашата любима сестра? Заклала е най-хубавия бивол!

На братята и окото им не мигнало.

— Нищо, заклала го е, заклала, дано всичкото ѝ зло отнесе със себе си.

Ядосали се още повече снахите, че тяхната хитрост не сполучила, и измислили да заколят най-хубавия кон. Заклали го и пак наклеветили сестрата:

— Знаете ли какво е направила вашата любима сестра? Заклала е най-хубавия кон!

Братята и сега не се поддали на измамата.

— Ех, нищо, заклала го е, заклала. Ние да сме живи и здрави, а добитъкът лесно! Пак ще спечелим.

Разярили се накрая снахите и за да се избавят от омразната им вдовица, измислили нечувано зло. В полунощ, когато всички спели, най-голямата снаха станала, приближила се дебнешком до своя син, заклала спящото дете в леглото му, а окървавения нож скрила в джоба на зълва си.

Съмнало се. Всеки се заловил за работа. А мъртвото дете лежало, покрито с юргана, и като че ли спяло.

Когато изгряло слънцето, най-големият брат влязъл за нещо в стаята, видял, че детето лежи, и казал на жена си:

— Я виж да не е болно детето! Защо спи толкова до късно?

Жена му отговорила:

— Няма нищо, какво ще му е, успало се е навярно. Нека си спи. Жал ми е да го будя.

Почакали още малко, но момченцето не се събуждало. Приближили се те тогава, махнали юргана и какво да видят — детето лежало с прерязано гърло!

Изпищяла майката, паднала на земята, уж че изгубила съзнание. Струпали се наоколо ѝ да я свестяват. Дошла тя на себе си, почнала да плаче и да нарежда, да скубе косата си и да се удря в гърдите.

Взели да търсят убиеца.

Майката казала:

— Претърсете всички и у когото намерите окървавен нож, той е убиецът.

И вдовицата била там. И тя плачела, съсипана от скръб, че е изгубила племенника си, и дори не подозирала какво я очаква.

— Да търсим, мили мои, да претърсим, може да открием кой е убиецът — казала тя, горката.

Претърсили всички, но у никого не открили ножа; претърсили вдовицата и в джоба ѝ намерили окървавения нож. Заплакала нещастната, плаче, та се къса, кълне се, че е невинна, но кой ще ѝ повярва?

Закрещяла най-голямата снаха, нахвърлила се върху мъжа си:

— Е, слепецо нещастен, разбра ли най-после каква сестрица имаш? Как я почитахте, на нищо вяра нямахте, всичко ѝ прощавахте. А тя и бивола закла, и коня погуби, сега и сина ти униши. Сега и да плачеш, и да си скубеш косите — не можеш помогна!

Разгневили се братята, ослепили сестра си и я изпъдили сляпа, нещастницата. Прогонили я до брега на една река, далеч от дома им, и я оставили там заедно с децата ѝ.

Седнала сляпата край реката, съсипана от скръб, прегърнала своите сирачета. И нито имали какво да ядат, нещастните, нито къде да се подслонят.

Какво да правят? Измайсторили децата малки въдички и почнали да ловят риба.

Хване се рибка, извадят я, подържат я над огъня и я изядат. С това живеели. Само че нямали сол и веднъж децата попитали майка си:

— Мамо, там един овчар пасе овце, да отидем ли да му поискаме? Може да ни даде малко сол.

Майката ги пуснала. Изтичали децата и донесли сол. Майка им казала:

— Дайте, деца, да видя сол ли е това, или нещо друго.

Дали ѝ децата, но нали тя не виждала, взела, че опитала с език — наистина било сол. Тогава им рекла:

— Да, деца, сол е. Посолете рибата и така я печете.

Веднъж децата хвърлили въдиците си и хванали една едра риба.

— Само тя ще нахрани и трима ни — казали зарадвани момченцата. Но щом посегнали да я изкормят, рибата проговорила:

— Пуснете ме, ще ви се отплатя за добрината.

Зачудили се децата, изплашили се, изтичали при майка си и ѝ казали:

— Мамо, хванахме една голяма риба, а тя приказва с човешки глас и моли да я пуснем. Обещава да ни се отплати. Какво да правим? Да я пуснем ли, или да я опечем?

Зачудила се майката и отговорила:

— Пуснете я, деца.

Децата пуснали рибата в реката, а тя им казала:

— Останете тук на това място, чакайте ме да се върна. — И веднага изчезнала.

Децата стояли и чакали.

Не минало много време и рибата пак се показва, доплува до брега, хвърлила им две очи и продумала:

— Вземете и ги сложете на мястото на извадените очи на майка си и тя ще прогледне.

Щом казала това, рибата плеснала с опашка по водата и изчезнала. Децата взели очите, занесли ги на майка си, сложили ги в очните ѝ кухини и тя прогледнала.

Зарадвала се майката и почнала да прегръща и целува децата. Заселили се те край тази рекичка. Построили си къщичка и заживели там.

Пораснали момчетата трудолюбиви и прилежни. Малко по малко спечелили и за чифт волове и почнали да орат и сеят. И толкова жито

се народило, че и за тях стигнало, и за продан останало. Продадат — купят с парите едно-друго, и живеят доволно и сито.

Но ето че в родното място на вдовицата, там, където останали нейните братя, не се родило жито. Страшен глад настъпил. Решили братята на вдовицата жито да търсят.

Дочули те, че там и там едни хора били събрали много жито, та имали и за продаване. Взел най-големият брат пари и тръгнал.

Пристигнал той у сестра си, но не я познал, пък и наум не му минавало, че тя и нейните сирачета ще са живи.

А сестрата познала брат си и сърцето ѝ се разтупало.

Купил той жито, колкото му трябвало, отмерили му и почнали да пълнят чувалите.

Майката извикала настрани по-големия си син, дала му пръстена си и му казала:

— Синко, това е твоят вуйчо. Вземи този пръстен и го пусни незабелязано в джоба му.

Момъкът взел пръстена и скришом го пуснал в джоба на вуйчо си.

Най-големият брат натоварил всичкото жито и подкаран колата. Но още не бил излязъл от двора и майката вдигнала тревога, пратила синовете си да го настигнат.

— Спрете колата — викала тя, — пръстена ми го няма, сигурно той го е откраднал, няма кой друг.

Брат ѝ отказал, клел ѝ се, призовавал небето и земята за свидетели, че не е вземал нищо, че никакъв пръстен не е виждал. Ала никой не му вярвал.

— Ще трябва да се върнете, не ви вярваме на думата. Ще ви претърсим, може да е у вас пръстенът.

Нямало какво да прави братът, върнал се, а сестра му го посрещнала като чужд и го упрекнала:

— На какво прилича това? Приехме ви, както трябва, отмерихме ви жито, а вие сте откраднали пръстена ми. Честно ли е това?

Клел се нещастният:

— Бог ми е свидетел, честна дума, никога нищо не съм открадвал.

— Не, не може така. Претърсете го и вижте не е ли у него пръстенът ми — заповядала майката.

Претърсили го и намерили в джоба му изгубения пръстен.
Побледнял човекът, но нямало какво да прави.

— Бог вижда, че съм невинен — продумал той, — но вече съм
във вашите ръце, правете с мене, каквото искате.

— Виждаш ли, братко — рекла сестра му, — както ти не си
откраднал моя пръстен, макар че го намерихме у тебе, така и аз не съм
убила твоето дете. Уби го жена ти, а пъхна окървавения нож в моя
джоб.

Прегърнали се двамата, разцелували се. Разказала сестрата на
брат си всичко — и как е прогледнала, и как е живяла с децата си.

Зарадвал се братът. Завел сестра си и племенниците си в къщи, а
своята жена превързал за опашката на един кон и така я погубил.

*Mor там, пир тук,
триците там, брашното тук.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.